

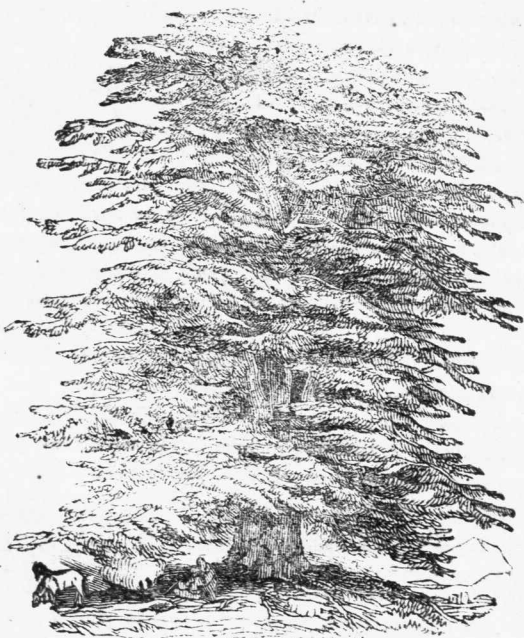
κτήματα καὶ οἰκογενεῖς, τὰ ὅποια δὲν θέλουσι ποτὲ ἐγκαταλείψει διὰ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς Περσίαν. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος ὅμως τῶν αἰχμαλώτων μὲ φρίνεται υπερβολικὸς, διότι οἱ ἴδιοι Τουρκομάνοι τὸν σμικρύνουσι μέχρι τοῦ ἡμίσεως.

Εἶπαμεν ἀνωτέρω, ὅτι ὑπάρχουσι μεσίται διὰ τὴν ἐξαγόρασιν τῶν αἰχμαλώτων. Ἀπὴντησά τινες ἐξ αὐτῶν, οἵτινες εἶναι ἀνθρώποι πανταχοῦ ἀναγνωρισμένοι ὡς τοιοῦτον ἐπάγγελμα ἐπαγγελλόμενοι, ἔχοντες ἐλευθέραν τὴν δίοδον ἀναμέσον τῶν ἐρήμων, καὶ ὄχι μόνον μένουσιν ἀνεπηρέαστοι παρὰ τῶν φυλῶν, ἀλλὰ καὶ λαμβάνουσιν ὑποδεξίωσιν καλὴν καὶ ὑπεράσπισιν. Χαίρουσι δὲ πρὸς τοῦτοις καὶ διάφορα προνόμια ἀναγκαῖα εἰς τὰς διαπραγματεύσεις των, τὰ ὅποια καθιστάνουσιν αὐτοὺς ἀπαραδιάστους, καὶ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν ἱερὸν. Ὑπάρχουσι πολλοὶ εἰς Τεχεράν, καὶ μάλιστα εἰς Μετχέδ, πρωτεύουσαν τοῦ Χωρασανίου, καὶ ὅπου ὁ τάφος τοῦ μεγάλου Ἰμάμου Ριζᾶ ἔλκυει κατ' ἔτος χιλιάδας εὐσεβῶν προσκυνητῶν, ἐξ ὧν πάμπολλοι γίνονται καθ' ὁδὸν θηράματα τῶν Τουρκομάνων. Προτέρουσι, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, ἡχημαλωτίστη καὶ ἡ ἰδία τοῦ Σάχ ἀδελφῆ μετὰ τοῦ ἀνδρός της, ἐνῷ ὑπῆγαινον εἰς προσκυνήσιν.

Συνέγραψε διὰ τὴν Ἀποθήκην Ἀ. ΣΕΨΗΣ.

Ὁ κύριος Ἀ. Σέψης, ὅστις ἐν τῷ μέσῳ ἐμπορικῶν ἐνασχολήσεων καὶ πολυμύθων ὁδοιποριῶν εὗρε καιρὸν νὰ συγγράψῃ τὴν περιέργον καὶ διδακτικὴν ταύτην ἐκδρομὴν (Ἰδε Τόμ. 6, Σελ. 110—112, 169—174, 184—190 καὶ Τόμ. 7, Σελ. 11—16, 30—32, 42—46), εἶναι ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν φιλομαθῶν. Κάτοχος τῆς Περσικῆς γλώσσης καὶ ἄλλων Ἀσιατικῶν διαλέκτων, πρὸ ἱκανοῦ ἥδη χρόνου διατρίβων ἐν Περσίᾳ, καὶ κατ' ἐπανάληψιν περιελθὼν τὰ μέρη, ὅσα τόσον ἐπιτυχῶς μᾶς περιέγραψε, προικισμένος, ἐκτὸς τούτων, μὲ ἐλευθέρου παιδείαν καὶ ὀρθὴν κρίσιν, εἶναι τοῦλάχιστον εἰς ἕκ τῶν μᾶλλον ἀξιολύτων περιηγητῶν. Εἴμεθα δ' εὐελπίδες ὅτι θέλει πέμψει καὶ ἄλλα περὶ Περσίας ἄρθρα, ἅτινα, δὲν ἀμφιβάλλομεν, θέλουν εἰσβαλεῖν οὐχ ἥττον ἀξιόλογα.

Η ΚΕΔΡΟΣ.

Ἡ ΚΕΔΡΟΣ εἶναι ἀειθαλὲς δένδρον, ὑπερήφανον καὶ μεγαλοπρεπέστατον· τὸ μικρὸν ὕψος αὐτοῦ ἀναπληροῦσιν

οἱ παμμεγέθεις καὶ μακρὰν ἐξαπλούμενοι βραχίονές του, ἐξ ὧν ἕκαστος εἶναι σχεδὸν δένδρον καθ' ἑαυτόν. Οἱ φυσικοὶ τόποι τῆς γενεσέως του εἶναι ὁ Λίβανος καὶ ἡ σειρά τοῦ Ταύρου· κατὰ τὸν Λαβιλλαρδιέρον, Γάλλον περιηγητὴν εἰς τὴν Συρίαν, τὸ μέγιστον τῶν νῦν ἐπὶ τοῦ Λιβάνου εἶναι τοῦλάχιστον ἐννέα ποδῶν τὴν διάμετρον· σεδάζονται δὲ μεγάλως τὰ δένδρα ταῦτα αἱ ἐγγύωροι, καὶ ἡμέρα τις ὑπάρχει προσδιορισμένη ὡς ἡ ἐορτὴ τῶν κέδρων. Ἡ αὐξήσις του δὲν εἶναι κατ' οὐδένα τρόπον τὸσον βραδεῖα, ὅσον τινες φαντάζονται· ἐξ ἐναντίας, αἱ παρατηρήσεις τῶν ὅσοι μετ' ἐπιμελείας αὐτὸ ἐκαλλιέργησαν ἀποδείκνυνται, ὅτι κατὰ τὴν ταχύτητα τῆς αὐξήσεως εἶναι ἐφάμιλλον σχεδὸν οἰοῦντο δένδρου τῶν δασῶν. Κέδρος τις ἐν Ἀγγλίᾳ, εἰς τὸ πεντηκοστὸν ὄγδον ἔτος τῆς ἡλικίας της, εἶχε δέκα ποδῶν καὶ ἐνὸς δακτύλου περιφέρειαν εἰς ὕψος τριῶν ποδῶν ἐκ τοῦ ἐδάφους. Τὸ ξύλον τῆς κέδρου ἔχει τὴν φήμην ὅτι εἶναι ἀφθαρτον· τεμάχια αὐτοῦ ἀφῆρηθησαν ἀβλαβῆ ἀπὸ οἰκοδομᾶς, καὶ ἰδιαιτέρως ἀπὸ ναόν τινά ἐν Ἰτύκῃ τῆς Ἀφρικῆς, μετὰ παρέλευσιν 2000 ἐτῶν. Δικαίως ὅμως παρατηροῦσιν τινες, ὅτι περὶ τῶν ἰδιοτήτων τούτων ὑπάρχει πολλὴ χυδαῖα πλάνη καὶ σύγχυσις, καὶ ὅτι ἡ κέδρος τοῦ Λιβάνου συγγέται πολλάκις μὲ δένδρα διαφόρων γενῶν. Κατὰ μὲν τινὰς ἡ κέδρος τῶν Ἑλλήνων ἦτο τὸ ξύλον τῆς σήμερον καλουμένης ὑπὸ τῶν βοτανολόγων Κυπαρίσσου Ὀρίζοντιου· κατὰ δ' ἄλλους τῆς Ἀρκεύθου Ὁξυκέδρου· κατὰ τινὰς ὅμως νεωστὶ γενομένης παρατηρήσεως ἐν Τυγγίδι (Γάγγερ), πόλει τῆς Βορείου Ἀφρικῆς, φαίνεται πιθανώτερον, ὅτι τὸ ἀφθαρτον κέδρινον ξύλον ἦτο τὸ ὠραῖον, σκληρὸν, βαθὺ μελάγχροινον ξύλον τοῦ κοινῶς Σανδαράχ λεγομένου δένδρου.

Η ΣΥΖΥΓΙΟΣ.

ΟΠΟΤΑΝ φρόνιμος ἀνὴρ μέλλῃ νὰ νυμφευθῇ, χρειάζεται συντροπὸν, καὶ ὄχι τεχνίτην· ὄχι ἀπλῶς μίαν, ἥτις νὰ δύναται νὰ ζωγραφῇ, καὶ νὰ παίζῃ, καὶ νὰ τραγοῦδῇ, καὶ νὰ χορεύῃ· ἀλλὰ μίαν, ἱκανὴν νὰ παρηγορῇ καὶ νὰ συμβουλεύῃ, νὰ συλλογίζηται καὶ νὰ σκέπτηται, νὰ αἰσθάνηται καὶ νὰ κρίνῃ, νὰ συνομιλῇ καὶ νὰ διδάσκῃ· μίαν ἱκανὴν νὰ βοηθῇ αὐτὸν εἰς τὰς ὑποθέσεις του, νὰ ἐλαφρύνῃ τὰς λύπας του, νὰ καθαρίσῃ τὰς χαράς του, νὰ ἐνισχύῃ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀνατρέφῃ τὰ τέκνα του. Τοιαύτην γυναῖκα χρειάζεται τις ὡς μητέρα καὶ οἰκοδέσποιαν. Γυνὴ δὲ, ὡς ἡ πρῶτον περιγραφείσα, ἐνδέχεται μὲν ἴσως νὰ λάμπῃ κάποτε εἰς τὸν θάλαμον τῆς ὑποδοχῆς, καὶ νὰ διεγείρῃ τὸν θαυμασμόν τῶν μετ' αὐτῆς συναναστροφόμενων· ἀλλ' ὡς βοηθὸς τοῦ συζύγου της, καὶ ἀνατροφεὺς τῶν τέκνων της, δὲν ἀξίζει τίποτε.

ΤΟ ΤΕΘΑΜΜΕΝΟΝ ΤΕΚΝΟΝ.

ΠΡΩΙΑΝ τινά πτωχὸς τις Βεκουάνας ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν Ἀγγλου τινὸς ἱεραποστόλου διατρίβοντος ἐν τῇ Βεκουανῇ, χώρᾳ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, καὶ εἶπεν, «Ἐχάσατε κἀνὲν γατάκιον;» «Ὅχι· διὰ τί μ' ἐρωτᾷς;» «Ἐπειδὴ,» εἶπεν ὁ Βεκουάνας, «μᾶς ἐφάνη ὅτι ἠκούσαμεν ἐν μιαουλίζον εἰς τὰ δάση.» Μετ' οὐ πολὺ ἄλλος τις ἐκρυσσε τὴν θύραν, καὶ ἠρώτησε τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν· εἰπὶτα

δὲ καὶ τρίτος παρομοίως. Ὁ Ἀγγλος ἠπόρησε, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὰ δάση μετὰ τῆς συζύγου του, ὥστε νὰ μεθαιωθῶσι πόθεν ἡ ταρχαὴ προήρχετο. Περιῆλθον ἱκανὴν ὥραν ἀκροαζόμενοι προσεκτικώτατα, ἀλλὰ δὲν ἤκουον τίποτε. Ἐπὶ τέλους ἤκουσαν μικρὸν τινα ἤχον, καὶ ἀκροασθέντες ἐτι προσεκτικώτερον, ἐνόμισαν ὅτι προήρχετο ἐκ τοῦ ἐδάφους. Κύψας δὲ, καὶ θέσας τὸ ὠτίον του πλησίον τῆς γῆς, εὗρηκε τὸν τόπον. Ἦκουεν ἀσθενῆ κραυγὴν, ἀπαράλλακτον ὡς γατακίου. Ἀποξύσας τὸ γῶμα καὶ τὴν ἄμμον μετὰ τὰς γειράς του, εἶδε πλάκα· σκηώσας δὲ καὶ τὴν πλάκα, τί νομίζεις ὅτι εὗρηκε; Γατάκιον; Ὁχι· ἀλλὰ νήπιον, ἄθλιον νήπιον! Τίς τάχα ἔβαλεν αὐτὸ ἐκεῖ; Ἡ ἰδίᾳ του νόμιμος μῆτηρ, ἥτις, ἄστοργος οὖσα, ἔθαψεν αὐτὸ ζωντανόν! Ὁ Ἀγγλος παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς συζύγου του· τὸ περιποιήθησαν καὶ τὸ ἀνέθρεψαν· εἶναι δὲ τῶρα δεκατετραετὴς κόρη, καὶ εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν μετὰ τοῦ Ἀγγλου καὶ τῆς Ἀγγλίδος.

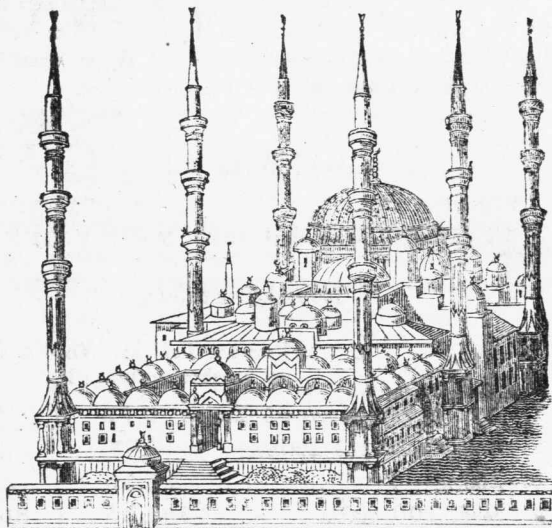
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΩΠΟΥ ἈΡΤΟΥ.

ΠΟΛΛΟΙ παραπονοῦνται ὅτι ὁ νωπὸς ἄρτος εἶναι βλαβερὸς, ὅλγοι δὲ γνωρίζουσι τὸ ἀληθὲς αἷτιον τῆς βλάβης. Τὰς νοσώδεις συνεπείας δὲν ἐπιφέρει ἡ χημικὴ σύνθεσις, ἀλλ' ἡ μηχανικὴ ἐνέργεια αὐτοῦ. Ὁ νωπὸς ἄρτος ἐπιδέχεται μεγίστην πίεσιν, καὶ διὰ τοῦτο σπᾶνως μασσᾶται ἱκανῶς καταπίνεται μὲ εὐκολίαν, καὶ πᾶμπολος, ἔπειτα δὲ μὲ ἴσην εὐκολίαν ἐκτείνεται ἀπορροφῶν τὰ ἐν τῷ στομάχῳ ὑγρά· ἐπομένως τὸ ὄργανον τοῦτο, αἰφνιδίως καὶ υπερβολῇ διατενόμενον, οὐ μόνον πάσχει αὐτὸ, ἀλλὰ θλίβει καὶ τὰ γειτονικὰ αἱματηφόρα ἄγγεα, ὥστε οὐσιωδῶς ἐμποδίζει τὴν γενικὴν κυκλοφορίαν· ἐντεῦθεν τὰ δεινὰ ἀποτελέσματα τοῦ τρώγειν νωπὸν ἄρτον.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Συνέχεια. Ἰδε Σελ. 24—27.

ΤΑ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σουλτανικὰ τεμένη ἢ τζαμιά, ὅσα διαφέρουσιν εἰς καλλονὴν τέχνης, καὶ μέγεθος, καὶ πολυτελείαν, εἶναι δέκα ἢ ἑνδεκά τὸν ἀριθμόν. Πρῶτον τὴν ἀρχαιότητα εἶναι τὸ Μουχμεδιεὺς καλούμενον, ἀνεγερθὲν περὶ τὸ 1471 ὑπὸ Μεχμέτ τοῦ Β', ἐπὶ τῆς τοποθεσίας τοῦ κατεδαφισθέντος ναοῦ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἀπὸ τε τὴν πολυτελῆ ὕλην αὐτοῦ τοῦ ναοῦ, ἀπὸ τὰ λαμπρὰ μάρμαρα καὶ στήλας τῶν τοῦ Ζευσιππου λουτρῶν, καὶ ἄλλας ἐπιφανεῖς οἰκοδομὰς, ἀρχιτεκτονήσαντος τοῦ Χριστοδοῦλου. Δεύτερον, τὸ τοῦ Σουλτάν Παγιαζίτ, τὸ θαυμασιῶς οἰκοδομηθὲν περὶ τὸ 1498 ἔτος, ἐξ ὕλης συγκομιθείσης κατ' ἐκλογὴν ἀπὸ ὅλα τὰ ἀρχαῖα καὶ λαμπρὰ οἰκοδομήματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως· εἰς τοῦτο πλεόν πάντων θαυμάζουσιν οἱ περιηγηταὶ εἰκοσι κίονας σπανίους, ὧν οἱ μὲν δέκα εἶναι ἀπὸ τὸ πολυθρulloύμενον χρῶμα πρασινόν ἀρχαῖον, οἱ δὲ ἑξ ἀπὸ γρανίτην Αἰγυπτιακὸν, καὶ οἱ λοιποὶ τέσσαρες ἀπὸ ἱασπιν, κολοσσώδεις ὅλοι τῷ ὕψει, μονόλιθοι. Τρίτον, τὸ τοῦ Πρώτου Σελίμ, κτισθὲν περὶ τὸ 1616, ἀπὸ ὕλην συγκομιθείσαν ὡς ἐπιτοπλείστην ἐκ τῶν ἑρείπιων τῆς παλαιᾶς Ἀλεξανδρείας καὶ Τρωάδος. Τὸ σχῆμα αὐτοῦ ἔξωθεν εἶναι μὲν ἀπλοῦν δι' ἑνὸς μόνου μεγάλου Τρούλλου, ἀλλ' ὠραῖον. Τέταρτον, τὸ τοῦ Σουλτάν Σουλεϊμάν τοῦ Α'. ἀνεγερθὲν περὶ τὸ 1666, ἀπὸ ὕλην συναχθείσαν κατὰ μέγα μέρος ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Εὐφροσύνης, τοῦ ἐν Χαλκηδόνι· θαυμάζεται τοῦτο ἰδιαιτέρως διὰ τέσσαρας μεγάλους ὑψηλοὺς κίονας ἀπὸ πορφυρίτην λίθον. Πέμπτον, τὸ τοῦ Σουλτάν Ἀχμέτ τοῦ Α'. (παριστανόμενον διὰ τῆς ἀνω τεταγμένης εἰκονογραφίας), ἀνεγερθὲν ἀδρότατ

δαπάνῃ ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ Ἱπποδρομίου περὶ τὸ 1610. Ὁ ἀναξ αὐτὸς τοσούτον ζῆλον καὶ ἐπιμέλειαν λέγεται ὅτι κατέβαλεν εἰς τὴν οἰκοδομήν, ὥστε κατὰ πᾶσαν Παρασκευὴν ἀπερχόμενος περὶ ἐκεῖσε συνειργάζετο μετὰ τοῦς κτίστας. Τὸ τέμενος τοῦτο λογιζεται παρὰ τινων ἡ μεγαλοπρεπεστάτη πασῶν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκοδομῶν· ἔνδον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν τοίχων κύκλῳ, βλέπονται διακόσιοι πίνακες χρυσοῖ, περιεκοσμημένοι μετὰ πολυτίμους λίθους, ἐπιγεγραμμένα δ' ἔχοντες Μωαμεθανῶν ἁγίων ὀνόματα. Ἐκτον, τὸ Σαχζαδὲ καλούμενον τέμενος, οἰκοδομηθὲν καὶ αὐτὸ τεχνικώτατα περὶ τὸ 1544 ὑπὸ Σουλεϊμάν τοῦ Πρώτου, εἰς μνήμην τοῦ ἀποθανόντος νέου, καὶ πλεόν τῶν ἄλλων ἡγαπημένου υἱοῦ αὐτοῦ Μεχμέτ, ὅπου καὶ τὸν ἐνταφίασεν. Ἑβδομον τὸ Ὀσμανιέ, θεμελιωθὲν παρὰ Μεχμέτ τοῦ Ε', καὶ ὕστερον τελειωθὲν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ὀσμάν τοῦ Γ'. Ὀγδοον, τὸ μικρὸν μὲν, πάγκαλον δὲ, Λαλελί καλούμενον, κτισθὲν κατ' ὀρθομαρμαρῶσιν γλαφυρωτάτην, περὶ τὸ 1753, ὑπὸ τοῦ Σουλτάν Μαχμούτ τοῦ Α'. Ἐπὶ τῶν τοίχων ἔσθον αὐτοῦ ἐξήρτηται δύο μέγιστοι πίνακες ὑφασμένοι, παριστῶντες τὰς πόλεις Μέκκαν καὶ Μεδινέ. Ἐννατον τάσσεται τὸ Γενί Τζαμί, ἀνεγερθὲν ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Α'. Μεχμέτ· δέκατον, τὸ παρὰ τῆς τοῦ Β'. Μουσταφᾶ, πλησίον τῆς Ἀδριανουπόλεως πύλης· καὶ ἑνδέκατον, τὸ παρὰ τῆς τοῦ Γ'. Ἀχμέτ, ἀντικρὺ κατὰ τὴν Χρυσούπολιν. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι περὶ τὰ 60 ἄλλα μικρότερα μὲν, ἀλλ' οὐχὶ καταφρόνητα· καὶ προσέτι ὑπὲρ τὰ 200 μικρὰ τζαμιά ἢ Μετζιτία. Ἐπεταὶ συνέχεια.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ τῆς ἐπικρατείας ταύτης αὐξάνει ταχτικώτατα, 31 τοῖς ἑκατὸν εἰς δέκα ἔτη. Κατὰ τὴν ἀναλογίαν ταύτην ὁ πληθυσμὸς θέλει εἶσθαι, ἐν στρογγύλῳ ἀριθμῷ, τὸ 1850, 22,600,000· τὸ 1860, 30,200,000· τὸ 1900, 95,600,000.

Οἱ μὲν δοῦλοι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐσχάτης δεκαετηρίδος ἡῴησαν περίπου 25 τοῖς ἑκατόν· οἱ δ' ἐλευθεροὶ 36 τοῖς ἑκατόν.

Τέσσαρες μόνον πόλεις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἔχουν ὑπὲρ τὰς 100,000 κατοίκων· τὸ Νεοβόρακον, 312,710· ἡ Φιλὰδελφεία, 258,832· ἡ Βαλτιμόρα, 102,313· καὶ ἡ Νέα Ἀδρηλία, 102,103. Δύο ἔχουν ὑπὲρ τὰς 50,000· ἡ Βοστώνη, 93,383· καὶ ἡ Κιγκιννάτη, 46,338. Ἐπὶ δὲ ὑπὲρ τὰς 21,000· ἡ Βροσυλὴν, 36,333· ἡ Ἀλβανία, 33,721· ἡ Καρολούπολις, 29,281· ἡ Οὐασινγκτόνεια, 23,346· ἡ Πρώνοια, 23,171· ἡ Λουϊσβίλλα, 21,210· καὶ τὸ Πιττσβούργον, 21,116.